

ZARZĄDZENIE MINISTRA ENERGETYKI I ENERGII ATOMOWEJ

z dnia 4 maja 1977 r.

w sprawie dysponowania mocą urządzeń elektroenergetycznych w krajowym systemie elektroenergetycznym.

Na podstawie art. 4 ust. 2 pkt 4, w związku z art. 7 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 30 maja 1962 r. o gospodarce paliwowo-energetycznej (Dz. U. z 1962 r. Nr 32, poz. 150, z 1971 r. Nr 12, poz. 115 i 117 i z 1976 r. Nr 12, poz. 71), zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Do dysponowania mocą urządzeń elektroenergetycznych w krajowym systemie elektroenergetycznym upoważnione są następujące organy dyspozytorskie:

- 1) Państwowa Dyspozycja Mocy, działająca w tym zakresie przez naczelnego dyrektora i upoważnionych przez niego dyspozytorów,
- 2) okręgowe i obszarowe dyspozycje mocy oraz zakładowe i rejonowe dyspozycje ruchu w zakładach energetycznych podległych Ministrowi Energetyki i Energii Atomowej, działające w tym zakresie przez upoważnionych dyspozytorów.

2. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o krajowym systemie elektroenergetycznym, należy przez to rozumieć wspólną sieć elektryczną, to jest zbiór urządzeń elektroenergetycznych służących do przetwarzania, przesyłania i rozdzielania energii elektrycznej, pozostających w zarządzie zakładów energetycznych podległych Ministrowi Energetyki i Energii Atomowej, oraz urządzenia elektroenergetyczne przyłączone do wspólnej sieci elektrycznej, z wyjątkiem:

- 1) urządzeń wytwórczych o mocy do 0,1 MW,
- 2) urządzeń odbiorczych nie związanych z ograniczaniem pobieranej mocy elektrycznej lub wstrzymywaniem dostawy energii elektrycznej odbiorcom w razie niedoboru mocy lub energii elektrycznej albo zagrożenia niezawodności pracy lub awarii krajowego systemu elektroenergetycznego oraz w razie zagrożenia życia ludzkiego lub mienia.

3. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o urządzeniach elektroenergetycznych bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć urządzenia elektroenergetyczne w krajowym systemie elektroenergetycznym, o których mowa w ust. 2.

§ 2. 1. Do organów dyspozytorskich należy w szczególności:

- 1) programowanie i operatywne kierowanie pracą krajowego systemu elektroenergetycznego w sposób zapewniający ciągłość dostawy energii elektrycznej odbiorcom przy najniższych kosztach eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych,
- 2) programowanie i operatywne kierowanie pracą równoległą krajowego systemu elektroenergetycznego z systemami elektroenergetycznymi innych państw, zgodnie z umowami międzynarodowymi obowiązującymi w tym zakresie,

- 3) sporządzanie bilansów mocy i energii elektrycznej w skali krajowej i kontrola ich dotrzymania,
- 4) koordynacja, ustalanie i kontrola programów pracy i układów połączeń urządzeń elektroenergetycznych oraz ogólnokrajowa koordynacja programów wyłączania z ruchu do remontu urządzeń elektroenergetycznych,
- 5) wydawanie poleceń i zezwoleń w zakresie planowego i operatywnego włączania i wyłączania z ruchu urządzeń elektroenergetycznych,
- 6) operatywna regulacja wytwarzania mocy czynnej oraz częstotliwości i napięcia w krajowym systemie elektroenergetycznym,
- 7) kierowanie i nadzór nad likwidacją zaburzeń i awarii w krajowym systemie elektroenergetycznym,
- 8) koordynacja opracowań koncepcji, doboru, nastawień, współdziałania i eksploatacji układów automatyki regulacji, zabezpieczeń i łączeń w urządzeniach elektroenergetycznych, układów automatyki przetwarzania danych i sterowania oraz układów telekomunikacji elektroenergetycznej o podstawowym znaczeniu dla niezawodnej pracy krajowego systemu elektroenergetycznego — w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań związanych z dysponowaniem mocą urządzeń elektroenergetycznych,
- 9) udzielanie zezwoleń na przeprowadzanie prób związanych z pracą urządzeń elektroenergetycznych, które mogą wpłynąć na niezawodność pracy krajowego systemu elektroenergetycznego,
- 10) ogłaszanie i odwoływanie stanu niedoboru mocy i energii elektrycznej oraz zagrożenia niezawodności pracy lub awarii krajowego systemu elektroenergetycznego albo jego części,
- 11) wydawanie poleceń w zakresie ograniczania pobieranej mocy elektrycznej lub wstrzymywania dostawy energii elektrycznej odbiorcom w razie:
  - a) niedoboru mocy lub energii elektrycznej w krajowym systemie elektroenergetycznym, zgodnie z planami ograniczeń, ustalonymi w odrębnym trybie w porozumieniu z zainteresowanymi ministerstwami,
  - b) zagrożenia niezawodności pracy albo awarii krajowego systemu elektroenergetycznego lub jego części oraz w razie zagrożenia życia ludzkiego lub mienia, poza planami ograniczeń, o których mowa pod lit. a),
- 12) ustalanie zasad stosowania nazw i oznaczeń w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań związanych z dysponowaniem mocą urządzeń elektroenergetycznych,
- 13) zgłaszanie wniosków i wydawanie opinii w sprawie rozbudowy, modernizacji i poprawy niezawodności pracy urządzeń elektroenergetycznych w zakresie związanym z dysponowaniem mocą tych urządzeń.

2. Plany ograniczeń pobieranej mocy elektrycznej w razie wystąpienia niedoboru mocy lub energii elektrycznej (ust. 1 pkt 11 lit. a) organy dyspozytorskie realizują zgodnie z ustalonym uprzednio szczegółowym planem postępowania, po wykorzystaniu wszelkich środków i możliwości zbilansowania mocy w krajowym systemie elektroenergetycznym.

3. Szczegółowe instrukcje dotyczące dysponowania mocą urządzeń elektroenergetycznych w krajowym systemie elektroenergetycznym ustala naczelny dyrektor Państwowej Dyspozycji Mocy:

§ 3. Jednostki organizacyjne zarządzające urządzeniami elektroenergetycznymi zobowiązane są do podporządkowania się poleceniom organów dyspozytorskich w zakresie określonym w art. 7 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 30 maja 1962 r. o gospodarce paliwowo-energetycznej (Dz. U. z 1962 r. Nr 32, poz. 150, z 1971 r. Nr 12, poz. 115 i 117 i z 1976 r. Nr 12, poz. 71), a w szczególności do:

- 1) realizacji ustalonych programów pracy i układów połączeń urządzeń elektroenergetycznych,
- 2) regulacji do określonej wartości parametrów pracy urządzeń elektroenergetycznych, z uwzględnieniem warunków skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej,
- 3) niezwłocznego informowania właściwych organów dyspozytorskich o gotowości ruchowej urządzeń elektroenergetycznych, ich zdolności produkcyjnej, aktualnym stanie technicznym i zmianach przebiegu pracy,
- 4) występowania do właściwych organów dyspozytorskich o zezwolenie na uruchomienie i przerwanie pracy urządzeń elektroenergetycznych wytwórczych,
- 5) ograniczania lub czasowego przerywania pobierania mocy elektrycznej na polecenie organu dyspozytorskiego,
- 6) uzgadniania z właściwymi organami dyspozytorskimi programów wyłączeń z ruchu urządzeń elektroenergetycznych wytwórczych, przetwórczych, przesyłowych i rozdzielczych w celu ich remontu,
- 7) uzgadniania z właściwymi organami dyspozytorskimi planów produkcji energii elektrycznej,
- 8) instalowania i utrzymywania w niezawodnym ruchu urządzeń automatyki regulacji, zabezpieczeń i łączy oraz telekomunikacji energetycznej, niezbędnych do prawidłowej pracy urządzeń elektroenergetycznych,
- 9) realizacji wniosków i zaleceń organów dyspozytorskich zmierzających do poprawy warunków pracy urządzeń elektroenergetycznych,

10) dostarczania organom dyspozytorskim aktualnej dokumentacji technicznej urządzeń elektroenergetycznych i innych danych niezbędnych do wykonywania zadań związanych z dysponowaniem mocą tych urządzeń.

§ 4. Polecenia dyspozytorskie mogą wydawać i przyjmować tylko upoważnieni do tego dyspozytorzy.

§ 5. 1. Jednostki organizacyjne zarządzające urządzeniami elektroenergetycznymi obowiązane są wyznaczyć pracowników uprawnionych do przyjmowania poleceń dyspozytorskich.

2. Jednostki organizacyjne zarządzające urządzeniami elektroenergetycznymi powinny zapewnić, aby operatywne polecenia dyspozytorskie mogły być przyjęte w ciągu całej doby, nie wyłączając dni wolnych od pracy.

§ 6. 1. Polecenia dyspozytorskie należy wykonywać niezwłocznie lub w terminach ustalonych w poleceniach.

2. Jeżeli wykonanie polecenia dyspozytorskiego może zagrozić życiu lub zdrowiu ludzkiemu albo może wywołać szkodę w mieniu, należy natychmiast powiadomić o tym organ dyspozytorski, który powinien niezwłocznie podjąć ostateczną decyzję.

3. Szczegółowe polecenia wydawane są jednostkom organizacyjnym zarządzającym urządzeniami elektroenergetycznymi w zasadzie przez właściwe organy dyspozytorskie, jednakże w pilnych przypadkach organ dyspozytorski wyższego szczebla może wydać bezpośrednio szczegółowe polecenie każdej jednostce organizacyjnej zarządzającej urządzeniami elektroenergetycznymi, zawiadamiając o tym następnie organ dyspozytorski niższego szczebla.

§ 7. Na wniosek jednostki organizacyjnej, której na polecenie dyspozytorskie ograniczono lub wstrzymano dostawę energii elektrycznej, organ dyspozytorski pisemnie potwierdza wydane polecenie.

§ 8. Traci moc zarządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 9 lipca 1968 r. w sprawie dysponowania mocą urządzeń energetycznych przyłączonych do wspólnej sieci elektrycznej oraz rozdzielania energii elektrycznej (Monitor Polski Nr 31, poz. 211).

§ 9. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Energetyki i Energii Atomowej: A. Szozda

Redakcja: Urząd Rady Ministrów — Biuro Prawne, Warszawa, Al. Ujazdowskie 1/3.
 Administracja: Administracja Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71
 00-979 Warszawa (skrytka pocztowa 81), tel. 28-90-01 w. 608 i 42-14-78.

Wydrukowano z polecenia Prezesa Rady Ministrów
 w Zakładach Graficznych „Tamka”, Zakład nr 1, Warszawa, ul. Tamka 3.

Zam. 424/c.

Cena 2,00 zł